

ENOTNOST

Izhaja vsak četrtek. — Naročnina: mesečno 6 Din, četrtno 15 Din.
Uredništvo in Upravištvo: V Ljubljani, Delavski dom, Marxov trg 2, dvorišče. Čekovni račun št. 14.577.

Proletarci vseh dežel združite se!

Leto I.

LJUBLJANA, 11. novembra 1926.

Stev. 10.

7. november

Devet let sovjetske Unije.

Izraziti naših misli in
čustev ne smemo. Zato
naj govorijo dejstva!

Ko je dne 25. oktobra (7. novembra) 1917 nastopil Vladimir Ilič Uljanov-Lenin na vserruskem kongresu sovjetov, je pričel svoj govor: Zdaj hočemo zgraditi socializem... Tedaj so oboroženi delavci in kmetje z gromovitim pritrditvijo pozdravili te besede.

Po devetih letih je izjavil Rikov na 15. strankini konferenci: Vzpostavili smo znova gospodarstvo do iste višine kakor je bilo pred vojno. Toda temelji tega gospodarstva so drugačni, v njih so že temelji socializma. Od zdaj naprej bomo gradili nove tovarne, industrializirali deželo in tako dogradili socializem.

K tem besedam se danes lahko 140 milijonov delavcev in kmetov s ponosom ozre na velikanske uspehe. Celó Otto Bauer, znani reformist, je moral priznati: Delavci in kmetje Rusije so dokazali, da se lahko gospodarstvo in vlada brez kapitalistov.

Industrializacija sovjetske Unije.

Stalin, najvplivnejši voditelj boljševizma, se je izrazil, da je sovjetska Unija sposobna, z lastnimi silami tudi brez tuje pomoči razviti svojo industrijo in postati visoko industrijska dežela. Te Stalinove besede s tribuna 14. kongresa o božiču lanskega leta se izpreminjajo danes v smoteno delo. Prav po ameriški se bo razvijala industrija Rusije in prekosila evropske države.

Že sedaj daje državna industrija, ki je po svojem tipu dosledno socialistična, okrog 500 milijonov zlatih rubljev (1 zlati rubelj = 30 Din!) čistega dobička letno. Vsa ta vsota se bo porabila za zgradbo novih tovarnov.

Toda to sovjetski Uniji še ni dovolj. Za gospodarsko leto 1926-27 se bo izdalo iz proračuna:

za industrijo . . . 809 milijonov zl. r.
„ elektrifikacijo . . . 90 „ „
„ promet . . . 506 „ „

skupno torej skoro poldrugo milijardo zlatih rubljev ali 4 1/2 milijarde naših dinarjev. Posebno zgradbi novih ogromnih električnih central posveča načrt največjo pozornost.

Tako gospodarstvo je mogoče le s socialistično politiko. Carska Rusija je dala leta 1913 celih 962 milijonov za vojsko in mornarico, sovjetski komisarijat pa v l. 1924-25 samo 418 milijonov, torej za 544 milijonov zlatih rubljev manj.

Petrolej.

Ko se izvršijo tehnične naprave pri petrolejskih vrelcih v Groznom in Bakuju, se bo lahko po ceveh prepeklalo nad 200 milijonov pudov (1 pud = 16,30 kg!) nafte v rafinerije ob Črnem morju. Evropski trg je odprt in sovjetske republike si ga bodo lahko bolj osvojile kot pa Amerika.

Bombažna industrija.

Ako se zgradi železnica Turkestan-Semirečje, se bo podvojila in potrojila površina bombažnih nasadov, zmanjšal uvoz in začel celo izvoz bombaža.

Zlati rudniki.

Za izkoriščanje zlatih rudnikov v Aldanu se ustvarja velik trust. S tem se bo v precejšnji meri pripomoglo razvoju gospodarstva.

Železna industrija v Zaporožju.

Ob Dnjepru misli sovjetska Unija naseliti svojo bodočo železno težko industrijo. Ogromne množine premoga, železa, mangana i. dr. Gradi se že ena največjih elektrarn na svetu.

Letošnja letina.

Letina je izvanredno uspela. S tem si bodo kmetje opomogli in prihranili denarja. Ako se posreči, dobiti pri kmetih denarja za industrijo, se bo razvoj še pospešil. Osinski upa, da se bo v bodočnosti na ta način preskrbelo milijardo zlatih rubljev za industrializacijo.

Izvoz žita.

Letos misli sovjetska Unija izvoziti za pol milijarde zlatih rubljev žita. Državna trgovina bo pri tem prejela 150 milijonov čistih dohodkov. Kmetje pri tem ne bodo oškodovani, kajti s privatno trgovino bi se prekupčevalci in ne kmetje napolnili žepe.

Kaj pa kapitalizem?

Vsa težka industrija, ves promet, vse finance, vsa zunanja trgovina so v rokah sovjetov. In to odločuje! To je največja moč! Privatnim kapitalistom se prepuščajo samo manjše tovarne in trgovina v deželi sami. Toda na tem polju se mora vedno bolj umikati pred državnim in združenim gospodarstvom. Evo številke za gospodarsko leto 1925-26.

Promet vseh trgovskih in industrijskih obratov:

državna . . . 14.624 milijonov
zadružnih . . . 8.667 „
privatnih . . . 7.019 „
skupno . . . 30.310 „

V rokah privatnih kapitalistov je torej samo 22,2% vsega prometa.

O koncesijah kapitalistom

pravi sovr. Osinski: „Koncesije so pa potrebne, ne toliko z gospodarskega stališča kolikor s političnega. So nekak davek, ki ga plačujemo našim sovražnikom, da moremo v miru razvijati naše gospodarske sile.“

O zadrugah

je pisal Lenin v zadnjem letu svojega življenja, da tvorijo v danih razmerah pot k zgraditvi socializma. In res se zadruge v mestih in na deželi razvijajo hitro:

1. okt. 1. 1925 je bilo 74.508 zadrug s 15 milijoni člani. Dne 1. okt. 1926 pa je zadrug 78.865 z 19 milijoni članov.

Kaj so prejeli kmetje?

V zadnjih štirih letih se je razdelilo med kmete nad 10 milijonov pudov umetnega gnojila.

Proti kobilcam in drugim škodljivcem so sovjetske oblasti nastopile širokopotezno in obvarovale žetev pred škodo 1 1/2 milijarde rubljev.

Ustanovil se je fond za boj proti suši. Melioracij (zbojšav) se je izvršilo na površini 1 milijona desjatin.

Pred vojno je bilo v celi Rusiji 1500 motornih plugov (traktorjev). Letos jih je že 22.500. — Itd.

Zato se je žetev tudi povečala od 4300 milijonov pudov v letu 1925 na 4700 milijonov pudov v letu 1926.

Nova stanovanja.

V letu 1925/26 se je zgradilo novih stanovanjskih hiš v mestih za 403 milijone zlatih rubljev. V tekočem letu se bo izdalo v ta namen 471 milijonov.

Socialno zavarovanje delavcev.

Letno se je izdalo za socialno zavarovanje 452 milijonov rubljev. Leta 1925 je bilo 250.000 delavcev v zdraviliščih, okrevališčih in kopališčih.

Strokovne organizacije: članov:

1. aprila 1924 . . . 5.822.000
1. „ 1925 . . . 6.950.400
1. „ 1926 . . . 8.768.200

Najmočnejša strokovna organizacija je železničarska, ki šteje 907.196 čl.

Komunistična stranka

je štela članov in kandidatov:

1. januarja 1924 . . . 446.000
1. „ 1925 . . . 741.117
1. „ 1926 . . . 1.002.489
1. aprila 1926 . . . 1.045.702

Zveza kom. mladine

šteje: 1924 702.000 članov.
1925 1.424.178 „

1. aprila 1926 1.878.491 „

Mladi pionirji naraščajo takole:

1. julija 1924 . . . 200.000
1. „ 1925 . . . 1.460.663
1. „ 1926 . . . 1.832.597

Pod režimom posebnih zakonov.

Sodrug Gustinčič in Skrabl pred deželnim sodiščem.

„... Kako vse drugače je prijetno v Jugoslaviji, ker tu ni nobenega nasilja.“
Nar. Dnevnik.

V torek 2. novembra se je vršila razprava po zakonu o zaščiti države proti s. Gustinčiču in Skrablu, ki je že od julija meseca v preiskovalnem zaporu.

S. Skrabla so aretirali in držali dolge mesece v zaporu, ker je hotel dobiti iz Trsta 10 komunističnih koledarjev za leto 1922, katere je uredil s. Gustinčič, ki je bil tedaj v Trstu. Pri nas je pisemska tajnost na papirju sicer zadržana in vendar so se „čuvarji reda v državi“ (policija) polastili pisma in vrgli s. Skrabla v ječo, čeprav naročenih koledarjev ni dobil. Obtožena sodruga je zagovarjal sodrug Lemež.

S. Gustinčič je na razpravi karakteriziral s strani režima inscenirani proces. Baš v času ko se vodi akcija proti gerentstvu v Ljubljani in ko se približujejo občinske volitve so dvignili obtožbo za koledar, ki je izšel pred štirimi leti in ki ga policija že davno pozna. Tudi 1919. leta so ga zaprli ravno one dni ko se je v tedaj še enotni socialistični stranki odločalo: ali v vlado podpirati buržoazijo ali voditi razredni boj. Takrat so ga spravljali v zvezo s Nino Furlanom, kateremu je deželna vlada dala veliko vsoto denarja, da „napravi revolucijo“ v zasedenem ozemlju. Predsednik senata je sod. Gustinčiča večkrat prekinil, zelo pa se je razburil nervozni gospod državni pravdnik, ko je s. Gustinčič označil tako politiko inscenacije procesov „začevičkano politiko“.

S. Skrabl je priznal, da je po koledarje res pisal, ker je zvedel, da so dobri in delavstvu koristni. — Državni pravdnik je trdil, da brezdvomno obstoja tajna komunistična stranka, ki se bavi tudi s tihoapljenjem prepovedane komunistične literature. Obdolžil je komuniste, da se sami skrivajo, pošiljajo pa v ogenj delavce kot je Skrabl. Predlagal je obsodbo po čl. 2. zakona o zaščiti države (2 do 20 let težke ječe).

Zagovornik s. Lemež je protestiral proti insinaciji drž. pravdnika, ker pogledati je treba samo, kdo je šel največ skozi zapore, pa se bo videlo, da so v zaporih v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Litiji itd. sedeli in še sedijo v ogromni večini sami komunisti. Konstatiral je, da manjka obtožbi vsaka pravna podlaga, in to svojo trditev je na podlagi zakonov

Osinski: „Spominjajte se, da zavzema leto 1919, v katerem je bila posebno dobra žetev, važno mesto v naši gospodarski zgodovini. V podobnem položaju smo letos, ko nam bo izvrstna žetev dovolila, da izvozimo za pol milijarde rubljev žita. Izvoz žita pa razširja in utrjuje naš notranji trg in nam daje solidno podlago za našo bilanco.“

Kolikokrat so že prorokovali vsi mogoči kapitalisti in njihovi hlapci, da bo propadla ruska revolucija in sovjetska oblast. Toda vsi njihovi računi so imeli vedno eno napako, da so pozabljali na eno silo — na boljše vike.

Devet let sovjetske Unije — osem let Jugoslavije! Kakšna razlika! Ali je sploh potrebno, da popisujemo razmere v Jugoslaviji?

O to vemo vsi dobro, še bolj pa čutimo...

tudi utemeljil. Komunistični koledar v Jugoslaviji sploh ni prepovedan. Predlaga, da se zadeva s. Gustinčiča, ki še ni popolnoma izvidena, loči od zadeve s. Skrabla in da se s. Skrabla oprostijo.

Sodišče je pravno naziranje s. Lemeža popolnoma osvojilo in razsodilo: da se zadeva s. Gustinčiča izloči in nadaljujejo poizvedbe, s. Skrabla pa je oprostilo, ker zadeva ne spada pod zakon o zaščiti države, temveč pod tiskovni zakon, pa tudi proti tiskovnemu zakonu se s. Skrabl ni pregrešil, ker komunistični koledar ni zabranjen. — Državni pravdnik je proti oprostini sodbi prijavil vzklic in s. Skrabl je moral ostati še v zaporu.

Domovinska občina s. Skrabla — v bližini Šmarji pri Jelšah na Štajerskem — je na slovensko vprašanje sodišča odgovorila srbsko: Neznamo ništa jer je mnogo godina odsutan... V Avstriji so se patriotični podrepaniki prilizovali režimu z nemščino, danes pa zatajujejo svoj slovenski materni jezik in hauzirajo s srbsko.

Naskok na železničarje.

Iz vrst železničarjev prihajajo usodne vesti in napovedi. Tako n. pr. stoji pred redukcijo okrog 500 nastavlencev v ljubljanski direkciji. Tudi stalnost je deloma odpravljena. Vrh tega je pričakovati, da se bo po redukcijah zvišal delovni čas in sicer pri prometnem osebju na turnus 16:24, to se pravi 9 1/2 ur dela dnevno, pri progovnem osebju pa 24:24, to je 12 ur dnevno.

Da pa se pride do tega cilja, je treba oslabeti in uničiti razredno zavest in organiziranost železničarjev. V to svrhu se je železniška uprava vrgla na Ujedinjeni savez železničarjev. O tem nam priča sledeči dopis:

Sodrug Jurij Stanko preganjan radi boja proti redukcijam na železnici.

Ujedinjeni Savez železničarjev Jugoslavije je priredil v preteklem poletju kakih 30 protestnih shodov proti redukciji na železnici, ki je pretila še povečati vladajočo brezposelnost v Sloveniji. Na enem teh shodov, ki se je vršil na Rakeku, je govoril tudi sodrug Stanko. Kot zastopnik vlade je bil na tem shodu srezki poglavar iz Logatec dr. Poklukar.

O tem shodu je nato poslal obširno poročilo velikemu županu v Ljubljani, kjer pravi, da je govoril s. Stanko o stanovskih zadevah, pristavljajoč pa:

„Kako da morejo aktivni železničarji v takem tonu — bodisi upravičeno ali neupravičeno — nastopiti proti svojim di-

rekecijam, mi je nepojmljivo, jasno mi je pa, da je govornik Stanko na tem shodu sejal skrajno nezadovoljstvo med svojimi sodrugi.

Srežki poglavar v Logatcu je tedaj mnenja, da železnica nima druge pravice kakor molčati in prenašati molče vse, kar se zljubi višji gospodi pri železniški upravi. Ravnateljstvo drž. žel. v Ljubljani je na podlagi tega poročila uvedlo proti sodrugu Stankotu disciplinarno preiskavo. O tej obtožbi se je vršila razprava v soboto, dne 23. m. m.

S. Stanko se je zagovarjal stvarno in odločno. Povedal je, da je Savez vodil v onem času borbo proti redukciji, da je on na shodu na Rakeku utemeljeval resolucijo, ki se je enotno sklepala na vseh teh shodih, da je razložil zborovalcem, kako se na železnici gospodari, navajajoč konkretna in resnična dejstva, o katerih so pisali vsi časopisi in o katerih so izšla celo uradna poročila.

Sodili so sodruga Stankota ravnatelj dr. Fatur kot predsednik komisije in kot sodniki Gostiša, Hojs, Fister in Deutschmann. Obtožbo pa je zastopal dr. Brumen.

Obtožitelj je seveda predlagal obsodbo, vendar je povdarjal, da niso podani nobeni pozitivni dokazi za Stankotovo krivdo, marveč samo indiciji. Ali disciplinarna komisija je bila drugega mnenja. Ona je izrekla nad s. Stankotom drakonično sodbo, češ da je on zlohotno kritiziral na tem shodu in da je dokazan njegov namen, da ruši s tem disciplino in red na železnici. Obsodili so ga na odtegnitev rednih premikov razen stanarine v znesku 10% za dobo enega leta in na ustavitev avtomatskega napredovanja v višjo stopnjo plače in stanarine za dobo dveh let. Proti tej sodbi je priglasi sodrug Stanko pritožbo po svojem zagovorniku.

Gospodje, proces, ki se je končal v soboto v Ljubljani, je proces, ki ga vodite proti celokupnemu proletariatu v Jugoslaviji. Poskrbeli bomo, da se bo o tem procesu slišalo daleč na okoli. Gospodje, vrgli ste rokavico, proletariat jo bo pobral in bo tudi zmagal kljub vsem zaprekam in kljub terorju, ki danes vlada.

Rdeča je Sovjetska zastava.

Kapitalisti vsega sveta se z vsemi močmi trudijo, da bi pred proletariatom diskreditirali Unijo Socialističnih Sovjetskih Republik. Prva leta po revoluciji so raznašali po svojem časopisu vsak teden nove vesti, da stojijo sovjeti pred padcem. Ko se te srčne želje kapitalistov niso izpolnile in so ene države za drugo morale priznati sovjetsko vlado, so raznesli vesti, da je v Rusiji zopet vpeljan kapitalizem in da gre razvoj v Rusiji na staro kapitalistično pot. Ko so rezultati Nove ekonomske politike pokazali nasprotno, so kapitalisti razkričali pojav opozicije (Trocki, Zinovjev itd.) kot pričetek razsula. Ko je pa tudi opozicija javno priznala, da je bila na naprednem potu in da se vrača nazaj na pravilno leninistično pot, so kapitalisti — ki vedo, da proletariat vsega sveta visoko ceni svojo rdečo zastavo — razkričali, da je sovjetska vlada izdala rdečo zastavo in jo nadomestila z rdečo-zeleno z zlatim robom. Tudi ta vest je popolnoma izmišljena in neresnična, zastava USSR je in ostane rdeča.

Jutro, Slovenec in Narod so z debelimi črkami javili lažnjive vesti o spremembi zastave, zamolčali so pa popravka sovjetske vlade.

Konec gerentstva v Trbovljah.

Sedaj poročajo, da je srežki poglavar javil, da je vlada izvoljeni občinski odbor potrdila in v kratkem se vrši prevzem poslov.

Izvoljeni občinski svet bo moral natančno pregledati poslovanje cele vrste gerentov, ki so gospodarili brez kontrole nad 5 let v trboveljski občini, in dati priliko delavstvu, da o tem gospodarstvu gerentov izreče svoje mnenje.

Zastopniki delavstva imajo v končno potrjenem občinskem svetu absolutno večino nad meščanskimi strankami in interesi delavstva zahtevajo, da delavski zastopniki v trboveljski občini enotno nastopijo. Delo občinskega sveta mora biti pod kontrolo delavstva, odločujejo naj delavci, sodrugi v občinskem svetu morajo izvrševati sklepe, ki jih napravi delavstvo. Zato je potrebno, da se tudi pred sejo da delavcem priliko, da se izrazijo k vprašanju, ki so postavljena na dnevni red, ker ne zadostuje, da se samo po sebi, ko je stvar že sklenjena in se da le težko spremeniti, poroča:

to smo naredili, spremeniti se več ne da. To zahteva mora delavstvo tembolj glasiti in na njej vstrajati, ker so občinski svetniki socialistične stranke na seji 8. aprila meseca t. l. glasovali za Goropevskega in Voduškega, torej za zastopnike kapitalistov, s čimur se socialistični delavci gotovo ne bi strinjali, če bi mogli v tej zadevi sodočiti.

Trbovlje so največja podeželska občina, so največji industrijski kraj v Sloveniji. Na Trbovlje gledajo delavci iz cele Slovenije. Zato mora postati trboveljska občina, v katero po petih letih prihajajo delavski zastopniki, vzor vsem drugim delavskim občinam.

Pozabiti ne smemo, da bodo režim in posebno TPD in njeni agenti vodili oster boj proti delavskemu občinskemu svetu in da bodo z vsemi sredstvi skušali ovirati delo na delavski občini. Zato mora delavstvo podpreti in braniti delavski občinski svet.

Brezposelna.

Ker na potovanju s trebuhom za kruhom nisem imel poleg sebe hornista, da bi mi koračnice trobil, sem bil primoran, da si sam koračnico (po napevu: Die Wacht am Rhein) skujam, da sem si podil tako od sebe glad, ter se glasi:

I.

Al' slišiš, brat, gromčič klic?
Pomagaj sam si ti v kvišk!
Buržuj pomagaj ti ne bo,
Ker on le gleda, da nas stro,
Zato, trpin, ne bodi len,
Če nočeš biti njega plen!
Otresi jarm proč, za vedno, vedno proč,
Ki ti ga naložil je buržuj nekoč.

II.

Karla Marksa je bil izrek,
Da združil bi se celi svet!
Posebno delavec in kmet,
Ki vzdržujeta celi svet.
Če delo teh obeh bi izostal
Ne mogel živeti bi kapital.
Zato pa, kapital, zapomni si,
Življenje tvoje od nas odvisi.

III.

Iz rudnika tja v ubožno vas,
Ker dela ni, hiti tak glas:
Brez dela zdaj je, oče naš,
Lepo prosim kruha vas!
Dokler pridne očetove so roke
Skrbele za mater in nas vse,
Zdaj pa, ko več tega in on'ga ni,
Stiskajo očetove se pesti.

IV.

Le tako naprej, gospoda ti,
Ki žejna delavske si krvi.
Ker vrste niso strnjene,
Se lahko je napijete.
Opozarjamo vas pa na kri, ki vre,
Da se pri tem ne spečete.
Ostalo bi vam za vedno v spomin,
Da vas svaril je proletarčev sin.

A. M.

Ali je strokovno zedinjenje izvršeno?

Na III. kongresu DZ se je govorilo tudi o številni moči posameznih strokovnih central. Ugotovilo se je, da je v amsterdamskem URSS organiziranih 26.000 članov, v neodvisnem CRSOJ 20.000 članov in v avtonomnih organizacijah (tipografi, bančni in trgovski uradniki) 6500 članov.

Izkazalo se je, da je netočno, kar so doslej večkrat javljali amsterdamski voditelji, da se je že lani na kongresu v Belgradu zedinila večina in da je le „peščica“ kričavec ostalo izven URSS. Sedaj je ugotovljeno, da stoji izven URSS več kot polovica organiziranega delavstva v državi, pa se na lanskem kongresu v Belgradu ni izvršilo nikake zedinjenja, temveč da je lani na kongresu samo Glavni Radniški Savez spremenil svoje ime v URSS.

Ta ugotovitev pa je en argument več za boj za popolno zedinjenje razrednih strok. organizacij, en argument več za zahtevo po resničnem kongresu zedinjenja. Zedinjenje URSS s CRSOJ in avtonomnimi organizacijami je predpogoj za uspešen boj proti ofenzivi kapitala.

Militaristične proslave.

Mnogo trboveljčanov je šlo v svetovni vojni na fronto, boriti se „za dom in za cesarja“, kako navdušeno sta n. pr. Vodušek in sedanji župnik Časl proslavljala „ljubo Avstrijo“ in „presvitega cesarja“. S kako ymeno so nekateri današnji stoprocentni nacionalisti agitirali za vojno posojilo in pomagali druge spravljati na branik „domovine“. Navduševost za vojno in prekipenja avstrijski patriotizem so se takim ljudem splačali: oni so ostali sploh doma, ali pa v zaledju, da so druge pošiljali na fronto. Mnogo je pado teh drugih, največ delavcev in kmetov. In s temi žrtvami vojne, ki so se morali klati za druge,

delajo nekateri novo propagando za božje vojne, agitirajo in proslavljajo militarizem, ki je uničil one, ki jih hočejo počastiti.

Prav je in priznanja je vredno, da se padlih spominjajo oni, ki so živi odšli iz ognjenega pekla na fronti. In trboveljski delavci, ki so postavili spomenik svojim padlim sotrpimom, so ga hoteli postaviti zato, da bo vsakemu mimoidočemu klical: Proč z militarizmom, nikdar več vojne!

Pa so se k temu delu prištillili še drugi in iz proslave hoteli narediti militaristično parado. Govori večine govornikov so prisotne delavce odbijali, ker iz njih se je slišalo: pretekla vojna je bila grozna in sramotna, a živela vojska, ki bo šla v božje slavne in sijajne zmage.

Delavci pa se zavedamo, da bodo božje vojne še bolj grozne in še hujše, kot je bila pretekla in spomenik padlih nam bo vsak dan ponovno govoril: Proč z militarizmom, nikdar več vojne!

Grob s. Fakina

ki je bil zavrtno umorjen od dveh uniformiranih orjunašev pri bojnem pohodu Orjune 1. junija 1924 v Trbovlje, so sodrugi in sodružice za Vsesvete lepo okrasili z venci in rdečimi trakovi. Tisoči ob grobu mimoidoščih niso pozabili, da so morilec ostali neznakovani in da se po žigalcm Rudarskega Doma ni skrivil las na glavi.

Zakaj so amsterdamski proti enotni strokovni internacionali?

Enotne norveške strokovne organizacije niso priključene nobeni strokovni internacionali, a stoje odločno na stališču enotne strokovne internacionale in podpirajo delovanje anglo-ruskega odbora. Amsterdam je poslal na Norveško svojega drugega tajnika, Oudegeesta, da bi pridobil norveške strokovne voditelje za vstop v Amsterdam. Ko se je po nekaj dneh vrnil, je socialpatriotsko časopisje prineslo vest, da je Oudegeest uspel dogovoriti se z norveškimi strok. org. za njihov pristop v Amsterdam.

Glavno glasilo norveške enotne strokovne zveze je na te vesti odgovorilo takole: „Naša zveza je na svojem zadnjem kongresu zavzela stališče k vprašanju internacionalne enotnosti. Razveseljivo je, da so bili sklepi k temu važnemu vprašanju soglasni. Strokovna zveza hoče podpirati stremjenja k enotnosti z vso silo, toda doseči se mora taka enotnost, da obsega tudi rusko strokovno zvezo. Zapadnoevropski delavci potrebujejo organizacijske in solidarnostne podpore proletariata Rusije...“

Na to izjavo je odgovoril Oudegeest v imenu Amsterdama:

„Mi v Amsterdamu vztrajamo pri svojem sklepu. Mi pozdravljamo ruske strokovne organizacije v naših vrstah, če priznajo naše statute in prosijo za sprejem. (Skupno konferenco, katero predlaga angleško-ruski odbor, odklanja in zahteva prošnjo za sprejem!) Jaz pa ne verujem, da bodo v stanju to storiti, dokler vlada komunistični red... Sem pa trdno prepričan, da bo kapitalistični red v petih ali šestih letih v Rusiji vpeljan. Če bodo tedaj ruske strokovne organizacije dobile svobodo gibanja (!), se bo njih priključitev k Amsterdamu izvršila. Tako dolgo lahko tudi čakamo.“

V čem se razlikujejo kontrarevolucionarne želje amsterdamskega voditelja Oudegeesta od želja in ciljev buržuazije? To je ona direktna sabotaža razrednega boja proti buržuaziji, katero imenujemo izdajstvo nad proletariatom.

Agente buržuazije kakor Oudegeesta in Sassenbacha mora delavstvo nagnati iz svojih organizacij! Le preko njih bo proletariat dosegel strokovno enotnost, ki jo danes za svoj kruh, za obrambo pred silno ofenzivo kapitala tako potrebuje!

Kakšno je stališče Strokovne komisije napram mišljenju Amsterdamskega vodstva, da je treba čakati na padec delavske vlade v Rusiji za dosego strokovne enotnosti? Kaj poreče k temu „Delavec“? Afi bo molče prešel preko vprašanja enotne strokovne internacionale in tako pokazal svojo solidarnost z izdajalci proletarskega boja? Če bo tako, potem bo skupina „Zedinjenje“, ki ima v odboru Strokovne komisije večino, še bolj razkrila svoj razbijaški značaj!

Delavstvo, ki je za resnično bojovno enotnost proti kapitalu, bo pa zahtevalo na prihodnem strokovnem kongresu, da njegovi predstavniki odločno zastopajo med-

narodno strokovno enotnost, da se odločno borijo za enotno strokovno internacionalo tako kot norveške strokovne organizacije.

Odstranimo agente buržuazije iz delavskih vrst!

Živela strokovna enotnost v Jugoslaviji in po vsem svetu!

II. rudarska skupina ali obratni zaupniki?

Kapitalistično glasilo „Jutro“ se zavzema za to, da bi se rudarji držali še naprej zastarele II. rudarske skupine in da ne bi zahtevali volitev obratnih zaupnikov po zakonu o zaščiti delavcev. „Jutro“ že ve zakaj je njemu in njegovim delodajalcem ljubša institucija II. rudarske skupine kot pa obratni zaupniki. Interesi rudarjev pa so nasprotni interesom „Jutra“, zato bodo rudarji vstrajali na zahtevi po volitvah obratnih zaupnikov, ki imajo večje pravice, kot II. rudarska skupina. II. rudarska skupina je del „Rudarske Zadruga“, v kateri imajo podjetniki (I. rudarska skupina) enako število glasov kot delavci. Ker pri enakem številu glasov odločuje rudarski glavar, v katerega ima po dosedanjih izkušnjah TPD več zaupanja kot rudarji, se podjetniki trudijo ohraniti to institucijo in „Jutro“ je organ teh podjetnikov TPD in drugih. Interes rudarjev pa je, da imajo z zakonom o zaščiti delavcev pred odpustom zavarovane od podjetnikov neodvisne zaupnike in to so obratni zaupniki.

Brat brata objemi,

brat bratu poglej na

roke in srce in videli boste:

žulje na dlani,

trpljenje v srcu.

Takrat bomo vstali in se bomo sramovali oblačnih dob.

(Tone Seliškar, „Trbovlje“.)

Poziv naročnikom in kolporterjem!

„Enotnost“ izhaja neredno in v zmanjšani obliki radi finančnih težkoč. Mnogi naročniki še niso poravnali naročnine, nekateri kolporterji še niso obračunali in nad 50 nabiralnih pol še ni vrnjenih.

Sodrugi, storite svojo dolžnost. Naročnikom, ki so naročnino plačali, pa sporočamo, da se jim naročnina zaračunava po obsegu izdanih števil in da se s skrčenjem obsega zanje podaljša naročnina za odgovarjajoč čas.

Uprava.

Podružnica „Svoboda“ v Ljubljani ima v soboto dne 27. novembra t. l. ob pol osmih zvečer svoj

izredni občni zbor

v prostorih centrale „Svoboda“ v Delavskem Domu, Karla Marxa trg šte. 2-II.

Odbor poziva vse člane, da se ga gotovo udeležijo vsled važnosti dnevn. reda.

Iz uredništva.

Zaostali so sledeči dopisi, ki pridejo prihodnjič na vrsto: Vrhnika, Globus, Kočevje, Podreče-Dob, Celje, Invalid, Ptuj, Maribor, Jesenice, Silvo in 3 članki J. iz B. — Tudi članki o tretjem kongresu Delavskih zbornic in o razmerah ruskih delavcev so morali izostati.

Razpis službe tajnika Svobode

Po sklepu širšega odbora delavske kulturne in telovadne zveze „Svoboda“ razpisuje se mesto tajnika. Ponudniki imajo predložiti svoje ponudbe najdalje do 30. novembra t. l. ter priložiti 1. spričevalo zadnje šole, 2. spričevalo dosedaj izvršenih služb, 3. potrdilo proletarske organizacije o svoji politični zanesljivosti, 4. pogoje za nastop službe. K temu se pripominja, da je služba celodnevna, t. j. najmanj sedem ur na dan, ter se zahteva sposobnost za kulturno delo, posebno v smerih organizacije in propagande za telovadbo, sport, petje, glasbo in dramatiko.

Lastnik in izdajatelj: Alojz Kusold, Ljubljana-Moste. Odgovorni urednik: Ciril Skočir, Ljubljana. Tiskarna Jos. Pavliček v Kočevju.